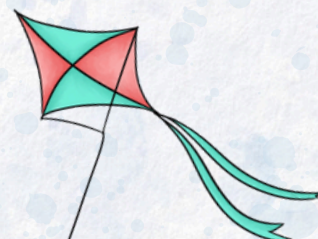

TALIPAPÂ:

IKALAWÀNG ANTOLOHÍYA
NG MGA TULÀNG PAMBATÀ

Inedit nina R.B. E. Abiva, Princess S. Calacala,
at Revelyn P. Chua

Karapatang-ari © 2025 ng mga kontribyutor at ng Manuel V. Gallego Center for Heritage Studies

Reserbado ang lahat ng karapatan. Walang bahagi ng librong ito ang maaaring gamitin kapag walang pahintulot mula sa pablisar at sa may hawak ng karapatang-ari, maliban kung kailangang sipiin sa pagsusuri at pagsasaliksik pang-akademya.

Disenyo ng pabalat: R.B. E. Abiva
Disenyo ng aklat: R.B. E. Abiva
Larawan sa pabalat: R.B. E. Abiva

Unang Edisyon [Digital] 2025

Ang mga imaheng ginamit ay mula sa public domain ng Google website, nangangahulugang ito'y inilaan para sa pampublikong gamit.

Maaaring ma-akses ang buong manuskrito sa https://www.researchgate.net/publication/398025532_Talipapa_Bolyum2 o mangyaring bisitahin ang MVGFC Libray gamit ang link na ito <https://www.mvgallegolibrary.com/>.

TALIPAPÂ:

IKALAWÀNG ANTOLOHIYA NG MGA TULÀNG PAMBATÀ

Bolyum 2

MANUEL V. GALLEGO
CENTER FOR HERITAGE STUDIES

2025

TALAAN NG NILALAMAN

Introduksiyon	2		
Kalikasan, Mahalin ni David Shawn Marc M. Rivera	8	Kalikasan ni Marjorry T. Camarota	17
Ugaliing Magmano ni Thaddeus Angel P. Chua Tak	9	Ang Kalikasan ni Jenrich C. Santos	18
Halina't Magtanim sa Hardin ni Sophia B. Manalo	10	Kalikasan ni Joselyn Castro	19
Mahalin ang Wikang Filipino ni Keanna D. Vendivil	11	Pagligtas ng Kalikasan ni Khryzzamae DC. Legaspi	20
Kalikasan Ating Ingatan ni Mjel M. Garcia	12	Ang Pag-alaga sa Kapaligiran ni Jade Nathalie A. Dela Rosa	21
Ang Aking Pangarap ni Eurie Jhane DS. Garcia	13	Kalikasan Ating Ingatan ni Jessie Mae S. Diamonon	22
Pangarap Tungo sa Bagong Hinaharap ni Precious Love R. Salvador	14	Pagpapahalaga sa Kapaligiran ni Roxle Johan DC. Mangulabnan	23
Luksong Lubid ni Princess S. Calacala	15	Ang Aking Ama at Ina ni Raine Lyndsey P. Bernardino	24
Ekwalidad ng Bawat Kasarian ni Samantha Faith Reyes	16	Kapaligiran, Ating Alagaan ni Maria Sofia Angela S. Estrella	25

Pangangalag sa Kalikasan ni Josh Andrei P. Yambot	26
Kalikasan ay Yaman ni Irah Jean S. Osorio	27
Iliterasiya ni David John Marius M. Rivera	28
Kabataan ni Dhember Mark Peras	29
Wika at Bansa ni Cyrell Vallente	30
Kaya Mo ni Revelyn P. Chua	31
Hinggil sa mga Kontribyutor	32
Hinggil sa mga Patnugot	37

INTRODUKSIYON

Ang Talipapâ: Ikalawang Antolohiya ng mga Tulaang Pambata ay makabuluhang ambag sa kontemporaneong panitikang pambata sa Pilipinas. Sa dami at lawak ng mga tulang nakapaloob, masasalamain dito ang dalawang pangunahing larang: (1) pagbubuo ng pambata at pamprobinsyang sensibilidad, at (2) pagbubuo ng etikal, ekolohikal, at pambansang kamalayan sa murang edad (San Juan 2022; Roxas 2023). Mahalaga ring bigyang-diin na sa kasaysayan ng panitikang pambata sa bansa, madalas nangingibabaw ang urbanong karanasan, kaya't sa antolohiyang ito, binibigyang puwang ang boses mula sa mga lalawigan, partikular sa Nueva Ecija at Central Luzon.

Makikita sa antolohiya ang pagyakap sa anyong haiku (tulad ng kay Dr. Ruth C. Alfonso) at tradisyunal na tulaang may sukat at tugma, na nagtataglay ng ritmo't tonong madaling maunawaan ng mga bata. Ang "Ulan", "Buhay", at "Tao" ay nagpapaalala sa pedagogical function ng haiku—pagpapaikli ng damdamin sa limitadong taludtod, na umaakit sa mga batang maglarawan sa isip (Cruz and Dizon 2021). Bukod dito, ang haiku ay sumasalamain sa cross-cultural literary appreciation na humuhugot sa impluwensya ng Japanese aesthetics sa Filipino children's poetry, gaya ng itinuro ni Estrella at Bautista (2021) sa kanilang pagsusuri sa Southeast Asian children's literature.

Sa kabilang dako, ang “Gusto Kong Maging Magsasaka Paglaki” ni John Michael G. Londres ay nagpapakita ng halina ng agraryong buhay bilang panaginip ng kabataan – isang retorika ng pag-asa at rural pride na kontra sa urban-bias ng mainstream children’s literature (Roxas 2023). Binibigyang-halaga dito ang labor consciousness sa murang edad, na sa pananaw ni San Juan (2022) ay kinakailangang aspeto ng panitikang pambata upang mas maunawaan ng bata ang kanilang lokasyon sa sistemang panlipunan.

Bukod sa haiku at tradisyunal na tula, matatagpuan din sa Talipapâ ang tinatawag ni Roxas (2023) na hybrid poem – pinaghalong free verse at rhyme scheme gaya ng makikita sa “Noong Talukbong na ay Pula”, na naglalahad ng traumatic memory sa estilong avant-garde, taliwas sa karaniwang ligaya at kulisap-centred na children’s poetry. Ang pagyakap sa avant-garde ay indikasyon na hindi lamang para sa primary learners ang antolohiya kundi pati sa adolescents na dumaranas ng complex psychosocial realities.

Binubuo ang antolohiya ng mga tula hinggil sa:

PANGARAP (“Pangarap,” “Pamana,” “Pangarap Tungo sa Bagong Hinaharap”) – Tumutukoy sa aspirasyon ng kabataan sa kabila ng kahirapan. Ang “Pamana” ay metapoetika sa ideya ng panitikan bilang pamana sa bagong henerasyon.

KALIKASAN (“Kalikasan, Mahalin,” “Pagpapahalaga ng Kalikasan,” “Ang Awit ng Ilog”) – Naglalaman ng eco-poetics na nagtataguyod ng environmental ethics sa murang edad, gaya ng itinatampok sa Ang Awit ng Ilog, na naglalaman din ng salin sa Bahasa Indonesia – patunay sa panrehiyong ugnayan sa Timog-Silangang Asya.

PAGKAKILANLAN (“Sombrerong Buri,” “Pagpapalaway,” “Ma, Ano Ulam?”) – Nagsusulong ng identity politics ng mga bata, gaya ng stigma sa anak ng magsasaka sa “Sombrerong Buri,” at food as cultural marker sa “Ma, Ano Ulam?” (San Juan 2022).

PAG-IBIG SA WIKA (“Mahalin ang Wikang Filipino,” “Panitikan, Wika sa Libro ng mga Pilipino”) – Lumalaban sa linguistic imperialism at sumusuporta sa Filipino language intellectualization na pangunahing proyekto sa bansa (Cruz and Dizon 2021).

Mayroong matingkad na social realism sa “Noong Talukbong na ay Pula” at “Kinalimutang Kalayaan,” na taliwas sa tipikal na optimism ng children’s poetry. Ang “Kinalimutang Kalayaan,” halimbawa, ay tumatalakay sa disenfranchisement ng kabataang lumalaki sa politikal na kahirapan, na sa pananaw ni Estrella at Bautista (2021) ay pagpapakita ng children’s literature bilang site of political awakening. Gayundin, ang “Disiplinang Di Tama” ay tumataliwas sa romantisasyon ng classroom discipline at nagsusulong ng critical pedagogy, alinsunod sa teorya ni Paulo Freire hinggil sa banking model of education.

Sa lente ng ideolohikal na pagbasa, tinatangka ng Talipapâ na itanghal ang kabataan bilang subaltern na may boses at posisyon sa lipunan. Hindi sila pasibong tatanggap ng aral, kundi aktibong lumilikha ng kaalaman (San Juan 2022). Halimbawa, “Laro Tayo, Takas Tayo” ni Raina Pauline V. Bustamante ay pagbabalik-tanaw sa laro bilang espasyo ng kasarinlan mula sa kontrol ng matatanda (Cruz and Dizon 2021). Ipinakikita dito na ang kalsada at bakuran ay postcolonial contact zones kung saan natututuhan ng bata ang power negotiation.

Ang “Suklob” ni Dr. John Patrick Garces ay avant-garde sa porma at diskurso sa trauma. Tinutukoy ni Roxas (2023) na ang pagsasama ng ganitong tula sa children’s poetry corpus ay rebolusyonaryo sapagkat bumabasag ito sa tradisyon ng infantilizing aesthetics na umiiwas sa dark realism. Sa halip, nagbubukas ito ng espasyo para sa healing literature na nakabatay sa trauma theory nina Cathy Caruth at Judith Herman.

Sa tradisyon ng Aklat Adarna at Batibot na nakatuon sa moralistiko at pedagogical, inilalayo ng Talipapâ ang sarili sa monolithikong diskurso. Pinipili nitong isama ang mga tula ng guro, estudyante, at propesyonal sa isang antolohiya – isang demokratikong hakbang na nagpapatibay sa katotohanan: ang panitikang pambata ay hindi lamang pagmamay-ari ng awtoridad sa wika, kundi sinasalamatin din nito ang boses ng mga bata mismo (Estrella and Bautista 2021; San Juan 2022). Ang ganitong komposisyon ay sumusuporta sa ideya ni Roxas (2023) na ang children’s literature ay dapat iangkop sa 21st century pluralistic learning environment na kinikilala ang multilingual at multicultural experiences ng mga batang Pilipino.

Teoretikal, maaaring basahin ang Talipapâ sa lente ng postcolonial child studies na nagpapakita ng kabataan bilang aktor ng kaalaman at hindi lamang empty vessel of moral instruction (Cruz and Dizon 2021). Ang mga tula tungkol sa kalikasan ay maaaring iangkop sa ecocriticism approach, partikular sa framework nina Cheryll Glotfelty at Greg Garrard hinggil sa environmental education sa panitikan. Samantala, ang mga tula ng trauma at pedagogical violence ay maaaring basahin sa feminist trauma theory ni Cathy Caruth na nagsasabing ang trauma texts ay

hindi laging para sa therapy kundi sa witnessing and solidarity (Roxas 2023).

Sa kabuuan, ang Talipapâ ay hindi lamang koleksiyon ng tula. Isa itong ideolohikal na proyekto – pagbawi sa wika at espasyo ng kabataan, pagbuhay sa panitikang Filipino sa pamamagitan ng edukasyon, at pag-uugat ng kabataang makata sa lupaing kinabibilangan nila (Roxas 2023). Makabuluhan ito hindi lamang bilang modyul pampanitikan kundi bilang teksto ng kultural na pagliligtas at kolektibong pagninilay. Ang pagpupunyagi ng mga editor na isama ang iba’t ibang boses mula sa guro, estudyante, at regional writers ay nagpapatibay na ang panitikang pambata sa Pilipinas ay buhay, progresibo, at nakaugat sa lupaing pinagmulan nito – mulat sa kasaysayan, bukas sa trauma, at lagi’t laging nakalingon sa musmos na may taglay na pag-asa at tapang.

Mga Sanggunian:

Cruz, Isagani R., and Mary Ann S. Dizon. Panitikang Pambata: Mga Teorya, Kasaysayan, at Praktika. University of the Philippines Press, 2021.

Estrella, Jayson A., and Leo P. Bautista. “Mga Bagong Pananaw sa Panitikang Pambata: Edukasyon, Realismo, at Ideolohiya.” *Dalumat: Journal of Interdisciplinary Research and Criticism*, vol. 12, no. 1, 2021, pp. 44-67.

Roxas, Rommel B. *Children’s Literature in the Philippines: From Folklore to Social Realism*. Ateneo de Manila University Press, 2023.

San Juan, Epifanio. "Panitikang Pambata at Diskurso ng Kapangyarihan sa Lipunang Pilipino." *Philippine Studies: Historical and Ethnographic Viewpoints*, vol. 70, no. 2, 2022, pp. 231-254.

KALIKASAN, MAHALIN

ni David Shawn Marc M. Rivera

Kay gandang pagmasdan ng kalikasan
Luntiang paligid, sariwang hangin sa kabundukan.
Tubig sa ilog, kay linis at malinaw
Dagat ay asul, alon ay abot tanaw.

Ngunit ngayo'y puno ng kalungkutan
Gubat ay wasak, puno'y naglaho sa lansangan.
Hangin ay marumi, hindi na malanghap
Tubig sa ilog, hindi maranasan ang sarap.

Mga hayop noon, malayang gumagala
Ngayo'y naglaho, wala nang tahananang masaya.
Basura at usok, sa mundo'y lumaganap
Lahat ng nilikha, unti-unting tinanggap.

Kaya't tao ngayon
Magising
Kalikasan, mahalín, huwag sirain.
Alagaan at ingatan,
Para sa magandang kinabukasang
Inaasam-asam.

UGALIING MAGMANO

ni Thaddeus Angel P. Chua Tak

Parating na sina Lolo't Lola
Ihanda ang iyong kanang kamay mga bata
Magbigay-galang sa nakakatanda
Ugaliing magmano, ito ang pamana.

Alalahanin ang aral ng ating mga ninuno
Isaalang-alang ang kahalagahan ng pag-respeto
Dahil ito ang diwa ng tamang turo
Pagmamano'y isabuhay hanggang sa dulo.

HALINA'T MAGTANIM SA HARDIN

ni Sophia B. Manalo

Tayo na sa luntiang hardin
Sari-saring gulay at mga prutas, mayroon pang
tanawin
Mga ibon na nag-aawitan at malamyos na hangin
Halina't magdilig, ating pagyamanin.

Mga bulaklak na kay halimuyak
Nagbibigay ginhawa,
May mga nakakatakam pang mga sangkap
Masaganang bunga, iyong mapipitas,
Tiyak na mabubusog ka sa sarap
Kaya halina't magtanim
Upang hapag-kainang puno ng galak,
Iyong malalasap.

MAHALIN ANG WIKANG FILIPINO

ni Keanna D. Vendivil

Wikang Filipino, damhin kahit saan mapadpad
Dahil ito ang gabay sa iyong palad upang umunlad
Sa pakikipagtalakayan, ito ang iyong sandata
Wikang Filipino, hindi ka nag-iisa!
Yakapin dayalektong kinagisnan
Bigyang-halaga ng may pagkakaintindihan
'Wag ikahiya, ito ang katangiang ating kinamulatan
Wikang Filipino'y ipagmalaki
Ingatan kahit saan man.

KALIKASAN ATING INGATAN

ni Mjel M. Garcia

Kalikasan ating ingatan,
Dahil ito ay ating kayamanan,
Kaya't halina't alagaan
At ating iwasan ang pagsira sa kalikasan
Dahil ito ay nilikha ng Diyos
Upang ating ingatan
Ang kalikasan ay ingatan
Upang pagbabago ay makamtan
Kung pababayaang,
Sigurado tayo ay walang makakamtan
At ito rin ay parte ng ating lipunan.

ANG AKING PANGARAP

ni Eurie Jhane DS. Garcia

Pangarap, pangarap, pangarap
Ang aking hinaharap
Hindi naglalaho
Kundi nananalo.
Ang aking pamilya laging masaya
Dahil sa aking medalya.
Hindi nagpapatalo
Laging nananalo.
Ang aking ligaya
Ay aking medalya
Laging pinatataas
Hindi pinabababa,
Kung hindi kaya ng iba,
Ako kayang-kaya, diba!
Ang aking pangarap
Ang aking hinaharap.

PANGARAP TUNGO SA BAGONG HINAHARAP

ni Precious Love R. Salvador

Edukasyon, tulong sa pag-abot ng pangarap sa buhay
Lahat ng ito'y iba-iba
Hindi ito mahahadlangan ng sinuman
Edukasyon ang unang yugto upang makamit

Ang ating pangarap
Para sa magandang kinabukasan
Pangarap ay abutin,
Luhoy makakamit.

LUKSONG LUBID

ni Princess S. Calacala

Sa sinag ng araw
palad ay nagduruyan
sa hangin ko iwinawasiwas
lubid ng abakang nakatirintas
sumisiklab ang saya
sa pagdaluyong ng aking paa
para kong nalulundag
ang tuktok ng Arayat
para kong nalulundag
hangganang ng mga ulap!

EKWALIDAD NG BAWAT KASARIAN

ni Samantha Faith Reyes

Katapangan, kaisipan, ekwalidad
Na kailangan ng bawat kasarian
Kakayahan na kailangan ng bawat isa,
Paggalang at pakikinig sa kanila
Hindi lahat ng lalaki, babae ang gusto,
Hindi lahat ng babae, lalaki ang gusto,
bawat kasarian may kaniya-kaniyang pinipintuho.

KALIKASAN

ni Marjorry T. Camarota

Kalikasan ay alagaan
ito'y nasa ating pamayanan
nakabubuti sa mamamayan
ang simoy ng hangin
ang ihip ng hangin
ito'y mabuti sa ating sarili
Ating pangalagaan
Inang kalikasan
halaman ay diligan
para gumanda ang sandaigdigan
ang mga kalat ay walisin
para gumanda ang paligid.

ANG KALIKASAN

ni Jenrich C. Santos

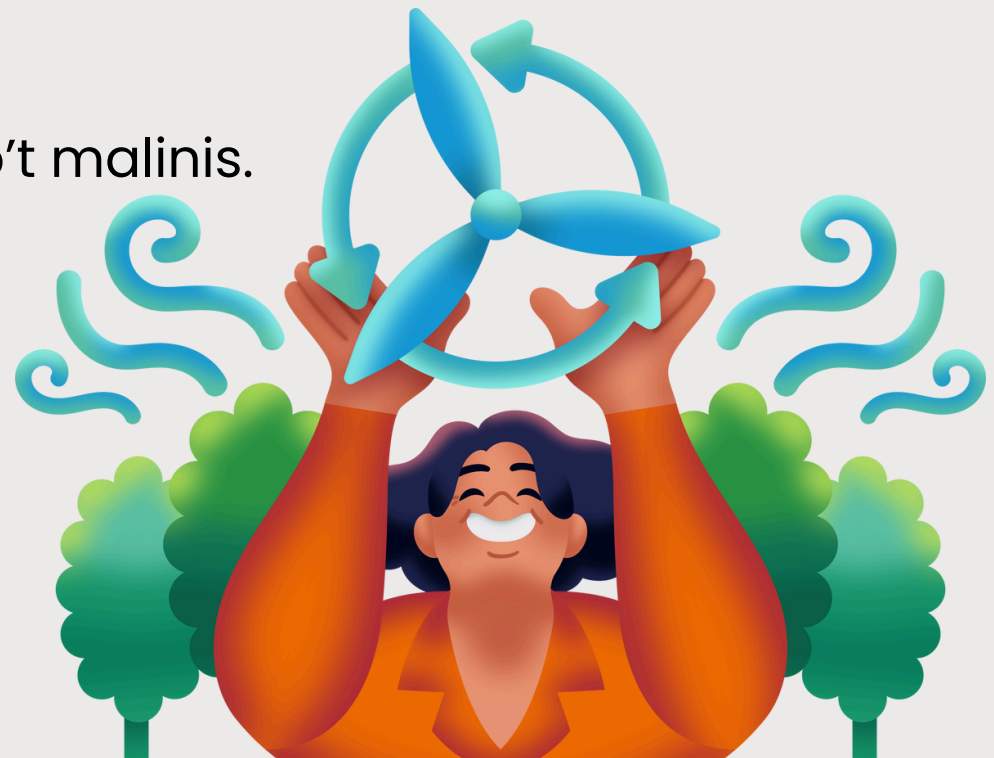
Ang kalikasan
Ay dapat pangalagaan
Dahil ito ay nagbibigay kagandahan
Sa ating kapaligiran
Dahil sa pagbabago
Natutuyo ang halaman
At bumabaha naman sa ibang lugar
Para maiwasan ang baha
Linisin ang imburnal
At mga kanal.

KALIKASAN

ni Joselyn Castro

Tila dambuhalang hardin ang kalikasan
pahalagahan at ingatan
sa bawat haplos ng hangin
sa bawat samyo ng orkid
ramdam ang malinis na paligid
Inang kalikasan
Ating pangalagaan
ang halaman ay dapat umiinom
ng malinis na tubig
At ang mga paligid
Kailangang luminis
Sa ganitong paraan
Bansa'y magiging produktibo't malinis.

PAGLIGTAS NG KALIKASAN ni Khryzzamae DC. Legaspi

Nilikha ng Diyos ang kalikasan
Kaya't kalikasan ating pangalagaan
Magtapon ng basura sa tamang basaruhan
Ikatutuwa ni Inang kalikasan
Yamang lupa at yamang tubig ating ingatan
Sapagkat ito'y kayamanan,
pagtapon ng basura
ating iwasan,
mahalin ang kalikasan
para na ring pagmamahal
ng iyong kaibigan.

ANG PAG-ALAGA SA KAPALIGIRAN

ni Jade Nathalie A. Dela Rosa

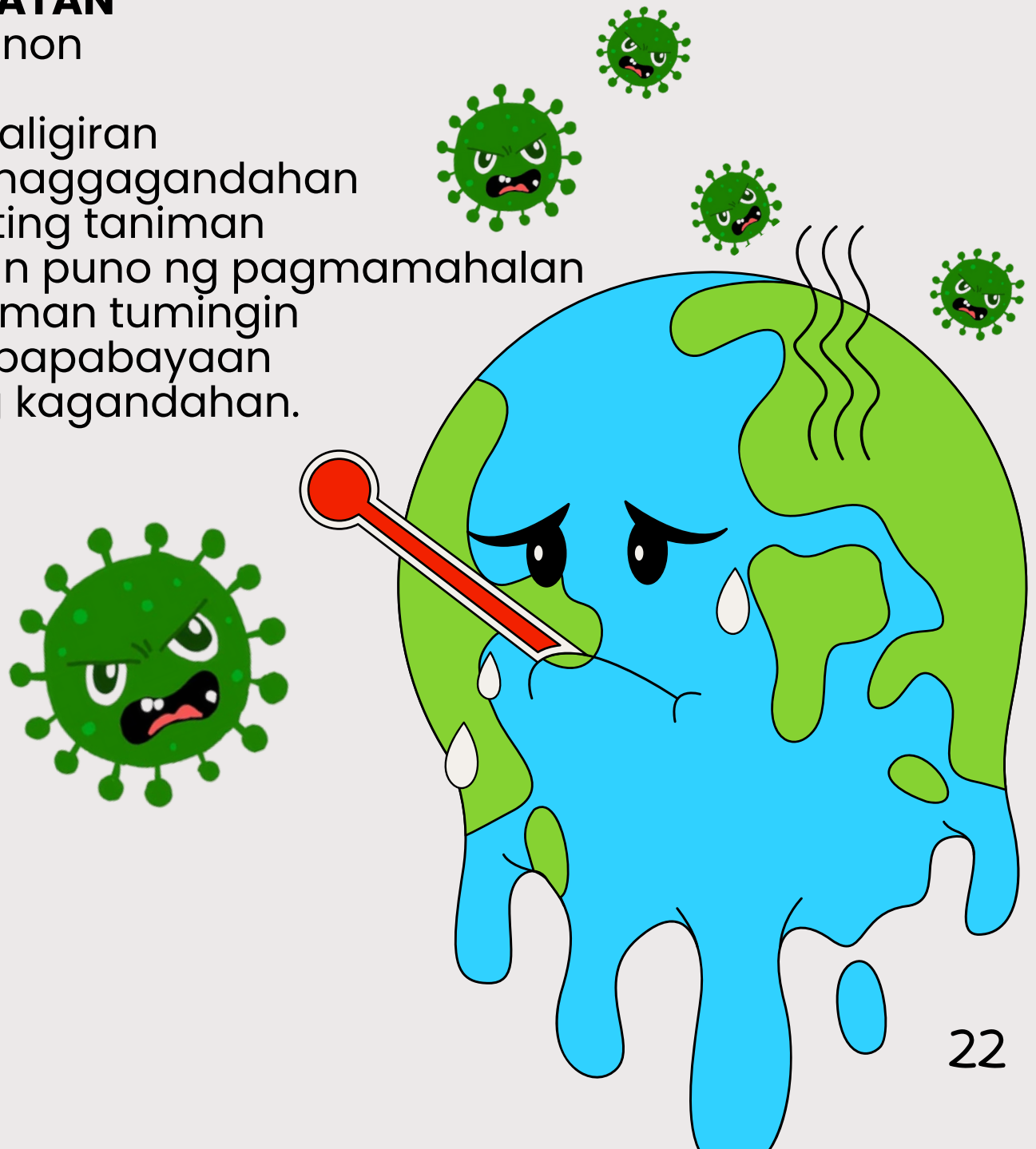
Kalikasan ay dapat ingatan
Tayo'y magtulungan sa paglilinis ng kapaligiran
Dahil ang kalikasan ay dapat nating ingatan
Ang lugar ko ay kalinisan
Sapagkat kami ay nagtutulungan
Dahil ang kalikasan ay ating kalakasan
Kailangan nating galingan
Upang ang ating kapaligiran
Ay laging naiingatan.

KALIKASAN ATING INGATAN

ni Jessie Mae S. Diamonon

Ating ingatan ang kapaligiran
Masdan ang puno na naggagandahan
Ang kabundukan ay ating taniman
Tingnan ang kalangitan puno ng pagmamahalan
Mga bulaklak saan ka man tumingin
Kung kalikasan ay mapapabayaan
Tayo'y mawawalan ng kagandahan.

PAGPAPAHALAGA SA KALIKASAN

ni Roxle Johan DC. Mangulabnan

Kayo ay matutulungan tahanan man o paaralan
Magdilig kayo ng halaman para mapangalagaan ang kalikasan
Mahalaga ang kalikasan para sa ating kabuhayan
Tumulong ka sa mga mamamayan
Sa paglilinis ng pamayanan, tahanan o paaralan
Pangalagaan ang kalikasan
Para sa mga kabataan, pahalagahan mo ang kalikasan
Para sa magandang kabuhayan.

ANG AKING AMA AT INA

ni Raine Lyndsey P. Bernardino

Nanay at Tatay ay laging nakasubaybay
Saanman magpunta ay laging nakaalalay
Ama at ina na dapat suklian
Ng katalinuhan
Payo ng ama ay hindi suwayin
Utos ng ina ay susundin
'Yan ang gawain ng batang masunurin.

KAPALIGIRAN, ATING ALAGAAN

ni Maria Sofia Angela S. Estrella

Alagaan natin
Ang ating kapaligiran
Sapagkat ito lamang
Ang nag-iisa
Nating tahanan
Kaya ituring natin
Ang kalikasan
Bilang isang kayamanan
Para muli nating maranasan
Ang kalinisan
Ng ating kapaligiran.

PANGANGALAGA SA KALIKASAN

ni Josh Andrei P. Yambot

Ang pangangalaga sa kalikasan
ay mahalaga
Sa mga mamamayan
Dahil ito ay nakatutulong
Sa paaralan, tahanan,
Dahil ang ating kalikasan
ay laan sa ating kababayan
At ang ating bayan ay may kabuhayan
Dumaan man kahit saan
Ito'y ating pangalagaan.

KALIKASAN AY YAMAN

ni Irah Jean S. Osorio

Kalikasan ay ating pahalagahan
Dahil ito'y ang ating tanging yaman
Na ating maipapamana
Sa mga susunod na henerasyon
Ng ating bansa
Iba't ibang uri ng buhay
Ay ating matatagpuan
Sa kalikasan
Mga puno't halaman
Na sa ati'y nagbibigay buhay
At sa puso'y nagpapasaya ng labis
Kaya't ang ating kalikasan at kapaligiran
Ay mahalin at pahalagahan
Upang di mawala ang yaman
Na bigay ng Diyos sa ating bayan
Pahalagahan ito at ingatan dahil kung ito'y masisira
Mawawalan ng kabuluhan ang pagmamahal
Sa atin ang Diyos na gumawa sa atin
Kung nais ng pagbabago
Simulan natin ito sa pangangalaga ng kalikasan
Na ating tanging yaman.

ILITERASIYA

ni David John Marius M. Rivera

Makinig ka sa akin kaibigan,
Nakikita mo pa ba ang mga bata?
Ang ligaya at kasiyahan?
Sa paglikha ng makatang tula?
Pagkamangha sa nobela?
Naaalala pa ba nila Kaibigan?
Nakikilala pa ba nila si Balagtas?
Nasaan na ang mga kabataan?
Tila ba nawalan na ng imahinasyon,
Nilamon na ng makabagong panahon,
Lulan na ang barko tungo sa modernong mundo.

KABATAAN

ni Dhember Mark Peras

Kabataan sa inyong mga mata
Nagmumula ang liwanag at kasiyahan
Bilang kabataang hindi makasarili
Kundi para sa nakararami
Tahakin ninyo ang landas sa bagong Pilipinas
Ang kabataan ay ang pundasyon
Ng paaralan at buhay ng ating bayan
Karapatang mag-aral para sa bayan
Bayan para sa kabataan
Kabataan para sa bayan
Mag-aral nang mabuti dahil ito ay libre
Pangarap yumaman, pati na rin sa kaalaman
Kaalaman ang sandata ng ating bayan
Kung walang kaalaman talo tayo sa laban
Dahil ang kalaban ay laging nasa paligid lamang

WIKA AT BANSA

ni Cyrell Vallente

Nasan na ang mga kabataan?
Ang mga tunay na kabataan.
Nasan na ang pag-asa ng bayan?
Ang kabataang tinatangkilik ang sariling bayan.
Natutuwa ba ang ating bayani?
Kung sa kasalukuyan ang ating wika'y sawi.
Gawa ng sinasabi n'yang pag-asa ng bayan.
Gawa ng mga kabataan.
Ang sariling wika ay tangkilikin,
Mahalin ang salitang atin.
Mahalin ang sariling wika,
Makakatulong sa bansa.
Ikaw at ako,
Kabataang Pilipino.
Ipagmamalaki sa mundo,
Ang sariling wikang binuo.

KAYA MO

ni Revelyn P. Chua

Sa bawat letra at numerong binibitawan
Dito sa lugar kung tawagin ay paaralan
Guro ang siyang magiging daan at sandigan
Sa bawat daan tatahaking walang kasiguraduhan

Ang mithiin lang ay mapagtagumpayan
Mga pagsubok na darating siguradong makakayanan
Sa magulong sitwasyon ating nararanasan
Edukasyon ang sagot wag mag-alinlangan

Pagbasa at pagsulat ang siyang magiging sangkap
Determinasyon ang sahog para sa nilulutong pangarap
Ibayong sikap ang magbibigay lasa sa lahat ng hirap
Kaya paghusayan upang sa lipuna'y katanggap-tanggap

Pag-asang umaakyat sa enlablado ay masisiguro
Kung magtitiyaga sa pag-aaral ika'y matututo
Inspirasyong makahawak ng isang titulo
Unti-unting makakamit kung ang pag-aaral ay isasaulo

Sa mundong magulo ika'y mapapahinto
Mapapansin mo luha ay kusang tutulo
Huwag mangamba pagkat palaging may sasaklolo
Ipakitang kaya huwag kang susuko.

HINGGIL SA MGA KONTRIBYUTOR

Si **Eurie Jhane DS Garcia** ay 12 taong gulang at kilala sa kanyang masidhing pangarap na maging doktor. Mahilig siyang magsulat ng mga akdang nagpapakita ng malasakit sa kapwa. Sa kanyang mga akda, ipinapahayag niya ang kahalagahan ng pag-asa at pagdedikasyon.

Si **Joselyn G. Castro** ay 10 taong gulang at nangangap na maging guro. Mahilig siya sa pagbabahagi ng kanyang mga ideya at damdamin sa pamamagitan ng pagsusulat. Layunin niyang makapag-ambag sa larangan ng edukasyon sa hinaharap.

Si **Irah Jean S. Osorio** ay 12 taong gulang at nangangarap na maging doktor. Sa kanyang pagsusulat, nakikita ang kanyang malasakit sa kalusugan ng tao. Patuloy niyang hinuhubog ang kanyang sarili sa larangan ng agham at sining ng panulat.

Si **Samantha Faith V. Reyes** ay 12 taong gulang at naglalayon na maging nars balang araw. Mahilig siyang magsulat ng mga akdang may kinalaman sa malasakit at pag-aalaga. Ang kanyang mga tula at sanaysay ay sumasalamain sa kahalagahan ng pag-aaruga.

Si **Mjel M. Garcia** ay 12 taong gulang. Pinipanday niya ang pangarap na maging nars sa pamamagitan ng masipag na pag-aaral. Sa kanyang pagsusulat, nakikita ang kahalagahan ng malasakit at pag-asa.

Si **Marjorry T. Camarota** ay 10 taong gulang at isang masipag na mag-aaral. Pinipanday niya ang kanyang pangarap na maging guro sa pamamagitan ng masusing pag-aaral at pagsusulat. Sa kanyang mga akda, binibigyang-diin niya ang kahalagahan ng pag-aaral at pangarap.

Si **Jessie Mae S. Diamonon** ay 10 taong gulang. Pangarap niyang maging nars na may malasakit sa kapwa. Sa kanyang pagsusulat, binibigyang-diin niya ang kahalagahan ng pag-aalaga at kabutihan.

Si **Precious Love R. Salvador** ay 13 taong gulang na nagnanais maging flight attendant. Sa kanyang pagsusulat, ipinapakita niya ang kagandahan ng paglalakbay at karanasan ng tao. Pinapanday niya ang kanyang pangarap sa pamamagitan ng malikhaing panulat.

Si **Josh Andrei Yambot** ay 10 taong gulang na nangangarap maging doktor. Sa kanyang pagsusulat, ipinapahayag niya ang kahalagahan ng disiplina at malasakit. Nais niyang ipagpatuloy ang pagsusulat bilang bahagi ng kanyang paglalakbay.

Si **Raine Lyndsey P. Bernardino** ay 10 taong gulang. Pangarap niyang maging flight attendant at makita ang mundo. Sa kanyang pagsusulat, ipinapakita niya ang kagandahan ng mga pangarap at karanasan.

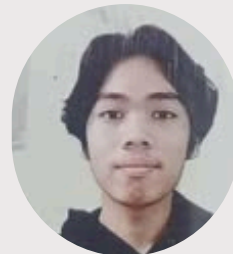
Si **Maria Sofia Angela S. Estrella** ay 11 taong gulang na nagnanais maging guro. Mahilig siya sa pagsulat ng mga akdang may kaugnayan sa pagkatuto at paggabay. Ang kanyang mga gawa ay nagpapakita ng dedikasyon sa edukasyon.

Si **Roxle Johan DC. Mangulabnan** ay 9 taong gulang. Pangarap niyang maging sundalo upang makapaglingkod sa bayan. Sa kanyang mga akda, pinapakita niya ang diwa ng tapang at sakripisyo.

Si **David Shawn Marc M. Rivera** ay kasalukuyang nag-aaral sa Manuel V. Gallego Foundation Colleges. Naniniwala siya sa kapangyarihan ng teknolohiya para mabago ang buhay ng kanyang pamilya.

Si **Jade Nathalie A. Dela Rosa** ay 10 taong gulang na nais maging doktor. Sa kanyang pagsusulat, ipinapakita niya ang kahalagahan ng pangangalaga at dedikasyon. Pinapanday niya ang kanyang pangarap sa pamamagitan ng panulat.

Si **Zia Khryzzamae DC. Legaspi** ay 11 taong gulang at nangangarap maging guro. Mahilig siya sa pagsusulat ng mga akdang nakatuon sa kabataan at edukasyon. Ang kanyang mga gawa ay sumasalamín sa kanyang pangarap na magturo.

Si **David Marius M. Rivera** ay 20 taong gulang. Kumukuha ng kursong Bachelor in Science in Business Administration sa Manuel V. Gallego Foundation Colleges. Nagsisilbi siya bilang Student Assistant ng Manuel V. Gallego Center for Heritage Studies.

Si **Dhember Mark M. Peras** ay 15 taong gulang na nag-aaral sa Gapan East Integrated School. Siya ay naimbitahang sumulat para sa ikalawang Antolohiya ng Talipapa.

Si **Thaddeus Angel P. Chua Tak**, 7 taong gulang, ay isang masiglang bata na nangangarap maging isang doktor balang araw upang makatulong sa mga maysakit at mapangalagaan ang kalusugan ng iba.

Si **Sophia B. Manalo**, 9 taong gulang, ay isang masipag at mabait na bata na nangangarap maging guro balang araw upang makapagbahagi ng kaalaman at makatulong sa mga kabataan.

Si **Keanna D. Vendivel**, 9 taong gulang, ay isang masigla at masipag na bata na nangangarap maging doktor balang araw upang makatulong sa mga maysakit at mapangalagaan ang kalusugan ng iba.

Si **Jenrich C. Santos**, 9 taong gulang, ay isang masigla at masipag na bata na nangangarap maging guro balang araw upang makapagturo at makapagbahagi ng kaalaman sa mga kabataan.

HINGGIL SA MGA PATNUGOT

Propesor ng Agham Panlipunan, Filipino, Malikhainag Pagsulat, Pananaliksik, at Panitikan sa Manuel V. Gallego Foundation Colleges habang nagtuturo rin ng Diskurso, Wika, Literatura, at Pagsasalin sa Paaralang Gradwado ng Wesleyan University- Philippines (Cushman at Maria Aurora Campus) si Prof. R.B. ABIVA. Awtor ng 21 libro ng mga tula, maikling kuwento, dagli, at nobela. Ang kanyang mga akda ay nalathala na sa UP Press, Diliman Review, Liwayway, Bannawag, Sentro ng Wikang Filipino (SWF), National Commission for Culture and the Arts (NCCA), Cultural Center of the Philippines (CCP), at marami pang iba. Naging Language Coach at Cultural Researcher na rin sa mga popular na pelikula gayundin ng pagiging Creative Director ng CCP para sa mga pili at espesyal na proyekto. Tagapagtaguyod din siya ng Mother-Tongue Based Multilingual Education (MTB-MLE). Kasalukuyan niyang tinatapos ang kanyang Doctor of Philosophy- Malikhainag Pagsulat sa Unibersidad ng Pilipinas na ang tuon ay ang epikong kasaysayan ng mga Isinai mula 1591-2025. Direktor ng Opisina ng Community Extension and Outreach Program (CEOP) at ng Opisina ng Manuel V. Gallego Center for Heritage Studies (MVGCHS). Kamakailan lamang ay natanggap bilang kasapi ng National Committee on Language and Translation (NCLT) ng National Commission on Culture and Arts (NCCA) para sa taong 2026-2028.

Si Princess S. Calacala ay kasalukuyang Assistant Professor sa Manuel V. Gallego Foundation Colleges Inc. at Associate Director ng Manuel V. Gallego Center for Heritage Studies. Nakadalo na rin siya sa ilang writing workshop tulad ng 16th Ateneo National Writers Workshop at 1st Nueva Ecija National Writers Workshop. Ilan sa kaniyang mga tula ay nailathala na sa Liwayway Magazine at Philippine Daily Inquirer. Naging kontribyutor din siya sa antolohiyang The First Quarter Storm na inilathala ng Center for Bulacan Studies. Siya ay nagtapos ng MA Malikhainag Pagsulat sa Unibersidad ng Pilipinas-Diliman.

Revelyn P. Chua ay isang dedikadong guro na kasalukuyang nagtuturo bilang Teacher III sa Talipapa Elementary School. Nagtapos siya ng Bachelor of Elementary Education, Major in General Education, at nagpatuloy ng kanyang propesyonal na pag-unlad sa pamamagitan ng Master of Education (MAEd) Major in Educational Management. Bilang isang edukador, kilala si Gng. Chua sa kanyang malasakit sa paghubog ng mga mag-aaral at sa kanyang aktibong pakikibahagi sa pagpapaunlad ng kalidad ng pagtuturo sa kanilang paaralan. Patuloy niyang isinasabuhay ang kahusayan, integridad, at pagiging lider sa larangan ng edukasyon.

Sa pagtutulungan ng

